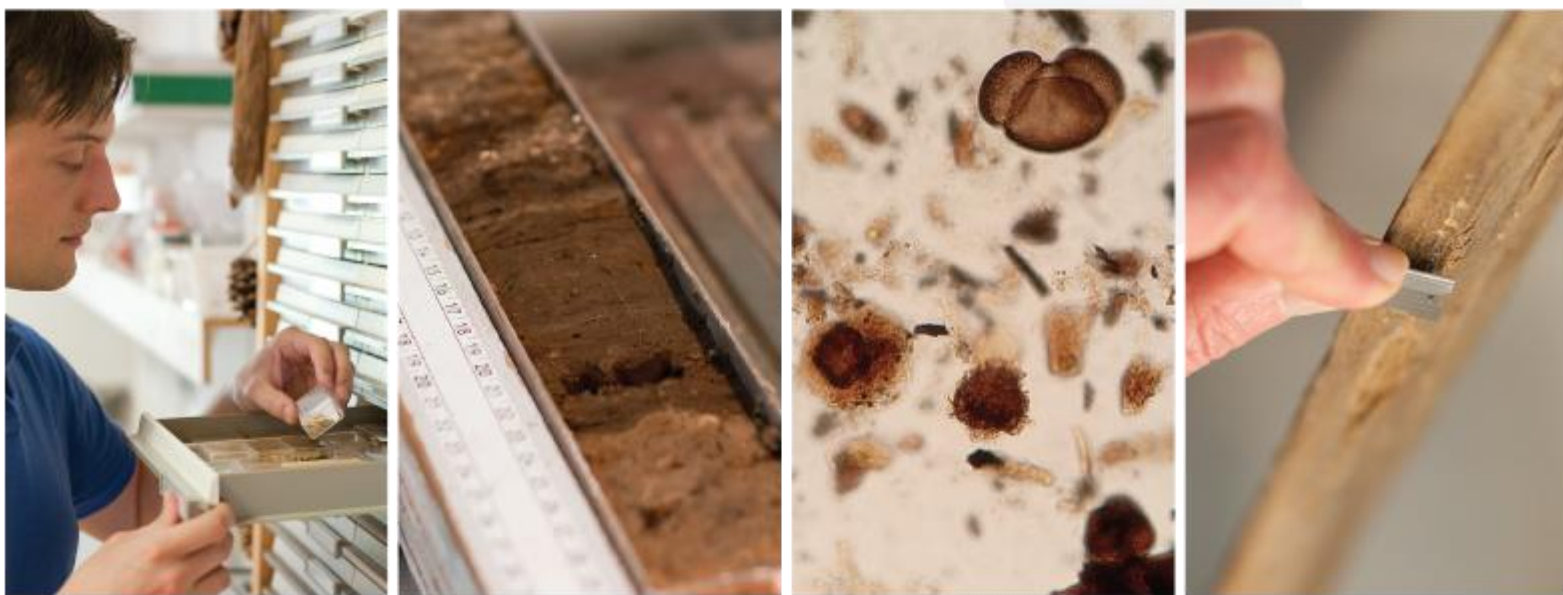

Selectieadvies Kortrijk-Schouwborg: botanische macroresten

Selectieadvies

DATUM
AUTEUR

MEI 2025
C. ASSIË

Colofon

Titel:

Selectieadvies Kortrijk-Schouwburg: botanische macroresten

Auteur:

C. Assië (senior KNA specialist archeobotanie)

Opdrachtgever: RAAP België

Projectcode: KOSCH02

Gemeente: Kortrijk

Plaats: Kortrijk

Toponiem: Schouwburg 14

Projectcode OE: 2024H175

Lambert-coördinaten: Noordoost: X: 72272.43 Y: 168966.33

Zuidwest: X: 72306.83 Y: 169035.82

ISSN: 1568-2285

© BIAX, Zaandam, 2025

Correspondentieadres:

BIAX

Symon Spiersweg 7 D2

1506 RZ Zaandam

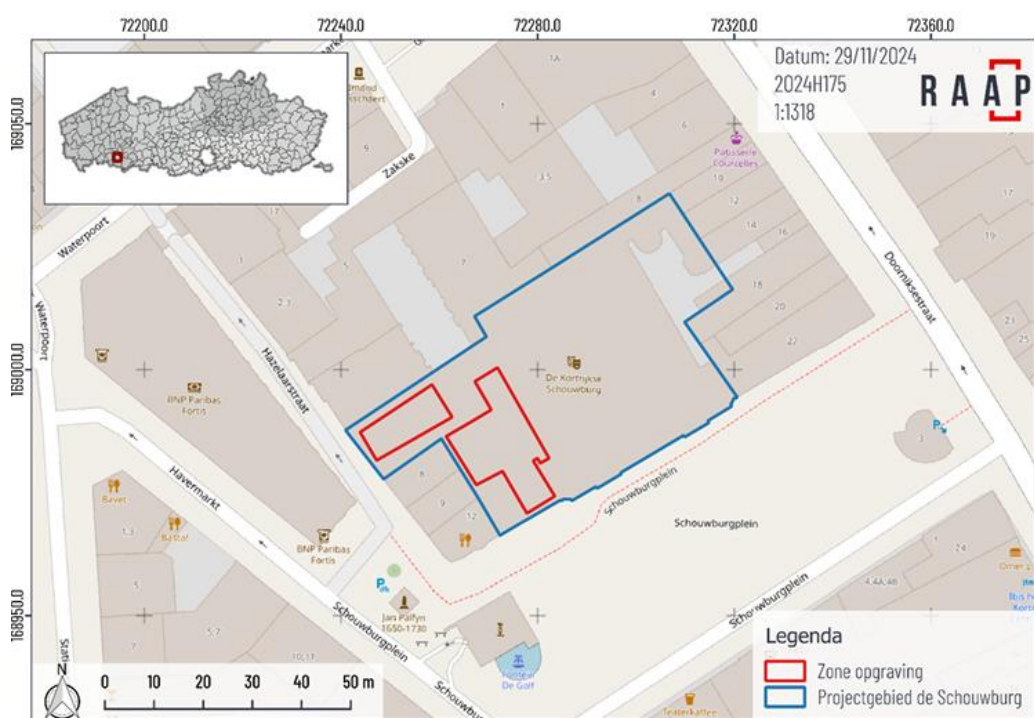
tel: 075 – 61 61 010

e-mail: assie@biax.nl

www.biax.nl

1. Inleiding

Het archeologisch onderzoek te Kortrijk-Schouwborg werd door archeologen van RAAP België uitgevoerd. Er werden stalen genomen uit een baksteenstructuur (S60). Tijdens het gravend onderzoek werd verwacht dat de onderste laag uit deze structuur verhit was. Deze conclusie is in de loop naar het schrijven van dit rapport toe veranderd.¹ Verondersteld wordt dat de onderste laag niet is verhit, maar dat dit bestaat uit een fijne baksteenpuin laag. Uit deze laag is een staal genomen, welke is aangeboden aan BIAx om te onderzoeken.

Figuur 1 Kortrijk-Schouwborg. Locatie plangebied (rode kader) (bron: Thomas et al. 2024, 6)

Het staal is geïnventariseerd om te bepalen of het geschikt is voor vervolgonderzoek (analyse). Op basis van de concentratie, conserveringstoestand en informatiewaarde van de plantenresten is bepaald of vervolgonderzoek zou kunnen bijdragen aan het beantwoorden van de gestelde onderzoeksvragen. De resultaten van deze inventarisatie zijn in dit rapport beschreven en vormen de basis voor het selectieadvies van het staal.

¹ Het staal was echter al voordat de interpretatie van het spoor veranderde onderzocht (inventarisatie).

2. Onderzoeksvragen

In het PvM zijn de volgende onderzoeksvragen geformuleerd, die betrekking hebben op het archeobotanisch onderzoek:

- Wat is functie en datering van de bakstenen structuren die tijdens het vooronderzoek zijn aangetroffen?
- Kan de functie van de citerne meer specifiek worden bepaald op basis van een betere studie van deze structuur?

3. Methoden

3.1 BOTANISCHE MACRORESTEN

Uit de onderste vulling van de bakstenen structuur is een bulkstaal geselecteerd voor onderzoek van botanische macroresten. Het staal is door RAAP met water gezeefd over een zeefkolom met minimale maaswijdte van 0,25 mm. Een overzicht is weergegeven in *tabel 1*. De inventarisatie van de botanische macroresten werd uitgevoerd door C. Assië en bestond uit het beoordelen van een steekproef op conservering en samenstelling met behulp van een opvallend-lichtmicroscop met een vergroting tot 10x5.

Tabel 1 Kortrijk-Schouwburg, gegevens van de macrorestenstalen.

vondst	spoor	put	context	datering
8	60	1	baksteenstructuur	Nieuwe tijd

4. Resultaten

De resultaten van de macrorestenwaardering worden hieronder besproken. De resultaten zijn weergegeven in *bijlage 1*. Betrouwbare uitspraken over de samenstelling van het staal kunnen pas worden gedaan aan de hand van een volledige analyse.

4.1 BOTANISCHE MACRORESTEN

4.1.1 Spoor 60, baksteenstructuur, nieuwe tijd

In de baksteenstructuur zijn enkele verkoolde macroresten aangetroffen. Het betrof een goed uitziende kersenpit en een graankorrel van rogge en van gerst. Een onverkoold zaadje van vlier was tevens aanwezig, deze was echter niet goed geconserveerd.

Er zijn vele houtskoofragmenten waargenomen. De meeste fragmenten zijn vrij klein (<2mm). Mogelijk gaat het om nederzettingsruis. Er is geen minerale

aanslag waargenomen op de houtskool. De samenstelling van de houtskool is gemixt.

De matrix bestond uit baksteenpuin en vele fragmenten van mortel. In de matrix zijn tientallen fragmentjes verbrand bot waargenomen. Daarnaast is een glasscherf en een stukje leisteen gezien.

5. Voorstel voor selectieadvies

Op basis van de waarderingsresultaten blijkt het staal niet geschikt voor verder macrorestenonderzoek. Overwogen kan worden om de houtskool te laten analyseren. De houtskool is echter (te) klein en/of gefragmenteerd, waardoor determinatie van de houtskool vermoedelijk niet of slechts deels mogelijk is. Ook is momenteel niet duidelijk of de houtskool tijdens één verhittingsmoment is ontstaan of dat dit een accumulatie aan houtskool over een langere periode betreft (nederzettingssruis).

De waardering van het staal geeft geen duidelijke indicatie aangaande de functie van de baksteenstructuur. Vermoedelijk zal ook een houtskoolanalyse daar geen informatie over opleveren. De onderste laag lijkt vooral te bestaan uit baksteenpuin en mortel. Dit sluit aan bij wat momenteel bekend is over deze structuur. De aanwezige macroresten helpen deze structuur niet scherper te dateren. Eventueel zou overwogen kunnen worden om materiaal in te sturen voor ¹⁴C-onderzoek.

6. Literatuur

Thomas, G., A. van den Dorpel, N. Vanholme, S. Barbaix 2024: *Archeologierapport De schouwburg te Kortrijk, Eke* (RAAP-België rapport 1113).

Bijlage 1 Kortrijk-Schouwborg, resultaten van de inventarisatie van botanische macroresten en houtskool.
 Verklaring: o = onverkoold, v= verkoold, . = afwezig, + = 1-10 resten, ++ = 11-100 resten, +++ = >100 resten, ++++ = >1000 resten, U = uitstekend, G = goed, R = redelijk, M = matig, S = slecht.

vondstnummer	spoor																				
		cultuurgewassen (v)	wilde planten (v)	soortvariatie (v)	kwaliteit (v)	cultuurgewassen (o)	wilde planten (o)	soortvariatie (o)	kwaliteit (o)	cultuur-/ gebruiks- gewassen	wilde planten van	N te determineren houtskool	bot (V)	baksteen	mortel	glas	leiste	analyse houtskool	analyse zaden	opmerking	
8	60	+	.	3	G	1	.	1	M	kers, rogge, gerst, vlier	.	ca.100	++	+++	++++	1	1	ja?	nee	houtskool vrij klein gefragmenteerd	

